

TARYBOS REKOMENDACIJA**2018 m. liepos 13 d.****dėl 2018 m. Danijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2018 m. Danijos konvergencijos programos**

(2018/C 320/04)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 22 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2018 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2018 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinę augimo apžvalgą nustatytus prioritetus. 2017 m. lapkričio 22 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 ⁽²⁾ taip pat priėmė ir išpėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Danija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą;
- (2) 2018 m. kovo 7 d. paskelbta 2018 m. Danijos ataskaita. Joje įvertinta Danijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2017 m. liepos 11 d. Tarybos priimtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas ⁽³⁾, veiksmai, kurių Danija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais priimtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, ir Danijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2018 m. balandžio 24 d. Danija pateikė savo 2018 m. nacionalinę reformų programą ir savo 2018 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ⁽⁴⁾ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos

⁽¹⁾ O L L 209, 1997 8 2, p. 1.⁽²⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikavimo (O L L 306, 2011 11 23, p. 25).⁽³⁾ O L C 261, 2017 8 9, p. 1.⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (O L L 347, 2013 12 20, p. 320).

rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotūsi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;

- (5) šiuo metu Danijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis. Savo 2018 m. konvergencijos programoje Vyriausybė numato 2018 m. pasiekti 0,7 % BVP nominalų deficitą ir visu programos laikotarpiu iki 2025 m. toliau laikytis vidutinės trukmės biudžeto tikslo – 0,5 % BVP struktūrinio deficito. 2018 m. konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP sumažės iki 35,6 % 2018 m. ir toliau mažės iki 34,2 % 2020 m., o iki 2025 m. vėl padidės iki beveik 40 %. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos tos biudžeto projekcijos, yra tikėtinas programos laikotarpiu. Remiantis Komisijos 2018 m. pavasario prognoze, numatoma, kad 2018 m. struktūrinis balansas bus perteklinis ir sieks 0,3 % BVP, o 2019 m. – 0,9 % BVP – šie rodikliai šiek tiek viršija 2018 m. konvergencijos programos tikslą, taip pat viršija vidutinės trukmės biudžeto tikslą. Apskritai Taryba mano, kad pagal prognozes Danija 2018 ir 2019 m. turėtų atitikti Stabilumo ir augimo pakto nuostatas;
- (6) Danijos tvaraus augimo sąlyga – užtikrinti darbo jėgos pasiūlą demografinių pokyčių laikotarpiu ir pašalinti didėjančią darbo jėgos trūkumą tam tikruose sektoriuose. Tikėtina, kad dėl reformų, kuriomis siekiama padidinti profesiniame rengime ir mokyme dalyvaujančių ir jį baigiančių asmenų skaičių, ir dėl priemonių, kuriomis siekiama gerinti skaitmeninių įgūdžių ugdymą, kvalifikuotų darbuotojų pasiūla padidės. Be to, šiuo atžvilgiu būtų naudinga imtis priemonių, kuriomis į darbo rinką būtų veiksmingiau integruojamos marginalizuotos ir palankių sąlygų neturinčios grupės, t. y. menkai išsilavinęs jaunimas, sumažėjusio darbingumo asmenys bei neigalieji ir migrantų kilmės asmenys. Nesenai priimtos integravimo į darbo rinką priemonės pradėtos įgyvendinti lėtai, tačiau naujai atvykusių pabėgėlių padėtis gerėja. Migrantų kilmės vaikų integracija į švietimo sistemą tebėra problema, todėl jų vidutiniai mokymosi rezultatai, palyginti su kitų vaikų, yra prastesni;
- (7) didelis našumo augimas yra būtinas norint remti ekonomikos augimą, išlaikyti gana aukštą Danijos gerovės lygį ir užtikrinti šalies konkurencingumą. Nors Danijos našumo lygis, palyginti su kitų valstybių narių, yra aukštas, našumo augimas jau ilgą laiką mažėja, be to, yra daugybė galimų našumo augimo kliūčių (jas taip pat nustatė Danijos našumo taryba ir Konkurencijos institucija). Lėtas našumo augimas visų pirma būdingas į vidaus rinką orientuotų paslaugų sektoriuose, kuriuose Vyriausybė 2017 m. ėmėsi tik ribotų konkurencijos didinimo priemonių ir kuriuose tam tikri segmentai, pavyzdžiui, hipotekos bankai, nepatiria konkurencijos iš užsienio. Silpna konkurencija keliuose į vidaus rinką orientuotų paslaugų sektoriuose (pvz., mažmeninės prekybos, finansų, komunalinių paslaugų teikimo, transporto ir didmeninės prekybos vaistais) vis dar stabdo našumą, investicijas ir darbo vietų kūrimą;
- (8) kelerius metus smarkiai augant būsto kainoms, kyla pervertinimo rizika, visų pirma pagrindinių miestų zonose. Europos sisteminės rizikos valdyba išpėjo aštuonias Sąjungos šalis, įskaitant Daniją, apie vidutinės trukmės laikotarpio pažeidžiamumą gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto sektoriuje, atsiradusį dėl didėjančių būsto kainų ir didelio namų ūkių išsiskolinimo. 2017 m. namų ūkiai toliau mažino savo išsiskolinimą, tačiau jis išlieka vienas didžiausių Sąjungoje (BVP procentinė dalis) ir, Komisijos skaičiavimais, viršija ekonomikos pagrindais ir prudenčiais ribomis pateisinamą išsiskolinimo lygį. Be to, nuo 2013 m. labai didėja hipotekos paskolų, kurių paskolos ir pajamų santykis yra labai aukštas, dalis, visų pirma Kopenhagoje ir jos apylinkėse. Danijos valdžios institucijos patvirtino keletą naujų makroprudencinių priemonių, kuriomis siekiama dar labiau apriboti rizikingas paskolas (jos įsigalioja 2018 m. ir 2020 m.), ir nekilnojamojo turto mokesčių reformą (ji bus pradėta įgyvendinti 2021 m.), kuria siekiama mažinti būsto kainų skirtumus tarp regionų. Tačiau dėl labai didelio paskolos ir pajamų santykio, didelio išsiskolinimo kartu su dideliu jautrumu palūkanų normos pasikeitimui ir galimai pervertintų būsto kainų didėja kainų korekcijos, kuri gali pakenkti realiajai ekonomikai ir bankų sektoriui, rizika;
- (9) 2018 m. Europos semestro kontekste Komisija atliko išsamią Danijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2018 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2018 m. konvergencijos programą, 2018 m. nacionalinę reformų programą ir veiksmus, kurių Danija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socioekonominėi Danijos politikai, bet ir tai, koku mastu jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą;

- (10) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2018 m. konvergencijos programą ir laikosi nuomonės ⁽¹⁾, kad Danija turėtų laikytis Stabilumo ir augimo pakto;

REKOMENDUOJA Danijai 2018–2019 m. imtis šių veiksmų:

1. padidinti konkurenciją į vidaus rinką orientuotų paslaugų sektoriuose, pavyzdžiui, komunalinių paslaugų teikimo ir finansų sektoriuose.

Priimta Briuselyje 2018 m. liepos 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. LÖGER

⁽¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.